

PROGRAM PROFILAKTYKI
XXII LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO Z ODDZIAŁAMI DWUJĘZYCZNYMI
IM. JOSÉ MARTÍ W WARSZAWIE

Rozdział 1

Diagnoza problemów

Spośród wszystkich faz rozwojowych okres dojrzewania stanowi szczególną fazę w życiu człowieka. Z perspektywy psychospołecznej właśnie wtedy dokonują się najważniejsze zmiany w zakresie obrazu siebie i społecznej percepcji jednostki, formowane są nowe wzorce relacji interpersonalnych, gwałtownie wzrasta liczba nowych doświadczeń osobistych i społecznych, rozwijane są umiejętności pozwalające na kształtowanie się poczucia własnej kompetencji. Tempo oraz sposoby osiągania celów rozwojowych zależą zarówno od samego nastolatka, jak i od osób, z którymi się kontaktuje. Okres dojrzewania nie jest więc biernym oczekiwaniem na dorosłość i dojrzałość. Wręcz przeciwnie - w tej fazie życia ludzie są bardzo aktywni, eksperymentują z nowymi zachowaniami, poszukują nowych ról, nabywają nowych doświadczeń, a tym samym stają się innymi ludźmi o nowych prawach i obowiązkach, mającymi nowe potrzeby i oczekiwania, wypełniającymi nowe zadania. W procesie tym niezwykle ważną rolę odgrywają znaczące osoby dorosłe, a zwłaszcza rodzice i nauczyciele. (Z. B. Gaś „Profilaktyka w szkole” Warszawa 2006)

Problemy młodzieży	Potrzeby wynikające z problemów
<p>Problemy natury psychicznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - brak umiejętności nawiązywania kontaktów, - mankamenty komunikowania się, - skłonność do przeżywania stanów lękowych, niska odporność na stresy, - problemy adaptacyjne w nowym środowisku. 	<ul style="list-style-type: none"> - potrzeba kontaktu z rówieśnikami, - potrzeba akceptacji w grupie rówieśniczej, - potrzeba poczucia bezpieczeństwa i własnej wartości, - potrzeba umiejętności wyrażania swoich uczuć. - potrzeba satysfakcji, miłości oraz radości w życiu, - potrzeba radzenia sobie w trudnych sytuacjach, - potrzeba akceptacji.
<p>Problemy okresu dojrzewania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - biologiczne, np. zmiany w wyglądzie, - społeczne, np. trudności w nawiązywaniu kontaktów, - psychiczne, np. „huśtawka” uczuć, - prawne, np. brak odpowiedzialności za swoje postępowanie. 	<ul style="list-style-type: none"> - potrzeba samoakceptacji, - potrzeba pozytywnego obrazu własnej osoby, - potrzeba rzetelnej informacji na temat dojrzewania, - potrzeba informacji na temat odpowiedzialności karnej dotyczącej nieletnich i młodocianych.
<p>Problemy zdrowotne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - niewłaściwe odżywianie, 	<ul style="list-style-type: none"> - potrzeba dobrych wzorców w rodzinie, szkole i mediach,

Problemy młodzieży	Potrzeby wynikające z problemów
<ul style="list-style-type: none"> - choroby, np.: bulimia, anoreksja, alergie, otyłość i inne, - wczesna inicjacja seksualna, - nerwice, choroby psychiczne, - nikotynizm, alkoholizm, narkomania, lekomania. 	<ul style="list-style-type: none"> - potrzeba uświadamiania konieczności leczenia, - potrzeba asertywności i rzetelnej wiedzy na temat skutków przedwczesnej inicjacji seksualnej, - potrzeba miłości i akceptacji, - potrzeba rzetelnej wiedzy o zagrożeniach i eliminowanie mitów związanych z uzależnieniem, - potrzeba szczęścia i zadowolenia, - potrzeba zabawy i odpoczynku, - potrzeba zachowań asertywnych.

§ 1. 1. Podstawę prawną do wprowadzenia działań profilaktycznych, w ramach szkolnego Programu Profilaktyki, stanowią:

- art. 33 Konwencji o prawach dziecka, przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz.U.1991.120.526),
- art. 72 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U.1997.78.483 z późn. zm.),
- art.304 ustawy z dnia 6 kwietnia 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz.U.1997.89.555 z późn. zm.),
- art. 572 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U.2013.267),
- ustawa z 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz.U.2010.33.178 z późn. zm.),
- ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U.2007.70.473 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz.U.2004.256.2572 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz.U.2011.231.1375),
- ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U.1996.10.55 z późn. zm.),
- ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U.2012.124),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U.2005.180.1493 z późn. zm.),
- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz.U.2001.61.624 z późn. zm.),
- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U.2015.1249)
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 lutego 2011 r. w sprawie Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS (Dz.U.2011.44.227),
- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U.2012.977)

- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach i placówkach (Dz.U.2013.532),
- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (Dz.U.2010.228.1490 z późn. zm.).

2. Program Profilaktyki uchwała Rada Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną. Jeżeli Rada Rodziców, w terminie 30 dni od dnia rozpoczęcia roku szkolnego, nie uzyska porozumienia z Radą Pedagogiczną w tej sprawie, program ten ustala Dyrektor szkoły w uzgodnieniu z organem sprawującym nadzór pedagogiczny. Program ustalony przez Dyrektora liceum obowiązuje do czasu uchwalenia Programu Profilaktyki przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną.

§ 2. 1. Profilaktyka jest jednym ze sposobów reagowania na rozmaite zjawiska społeczne, które oceniane są jako szkodliwe. Istotą działań profilaktycznych jest przeciwdziałanie zagrożeniom, których występowanie w przyszłości wydaje się być prawdopodobne.

2. Profilaktyka zachowań ryzykownych prowadzona jest na trzech poziomach:

- 1) Profilaktyka pierwszorzędowa adresowana jest do grup niskiego ryzyka; głównym terenem działania jest szkoła. Profilaktyka pierwszorzędowa ma dwa cele - promocję zdrowego trybu życia oraz opóźnienie wieku inicjacji.
- 2) Profilaktyka drugorzędowa adresowana jest do grup podwyższonego ryzyka. Celem działań jest umożliwienie wycofania się z zachowań ryzykownych.
- 3) Profilaktyka trzeciorzędowa adresowana jest do grup wysokiego ryzyka. Ma ona na celu przeciwdziałanie pogłębieniu się procesu chorobowego oraz umożliwienie powrotu do normalnego życia w społeczeństwie.

3. Przyjmuje się, że profilaktyka to proces, który wspiera zdrowie przez umożliwienie ludziom uzyskania pomocy potrzebnej do konfrontacji ze złożonymi, stresującymi warunkami egzystencji oraz przez umożliwienie jednostkom osiągnięcia subiektywnie satysfakcjonującego, społecznie akceptowanego, bogatego życia.

4. Teoria zachowań problemowych Richarda i Shirley Jessorów odpowiada na pytanie, dlaczego młodzi ludzie podejmują zachowania ryzykowne. Zgodnie z tą teorią różne zachowania ryzykowne (problemowe) mają znaczenie rozwojowe. Zachowania ryzykowne są sposobem na poradzenie sobie z problemami, umożliwiają one zaspokojenie najważniejszych potrzeb psychologicznych. Zachowania problemowe są nieprawidłowymi sposobami przystosowania się.

5. Interwencje profilaktyczne powinny być skierowane na najważniejsze czynniki ryzyka, tkwiące w samej jednostce, jak i w jej otoczeniu społecznym.

§ 3. Czynniki wpływające na profilaktykę w szkole. Celem profilaktyki są działania promujące zdrowy styl życia oraz aktywne przeciwdziałanie czynnikom, które zagrażają zdrowemu życiu. Szkoła realizuje zadania profilaktyki systemowo, uwzględniając sześć podstawowych strategii: działania informacyjne, działania edukacyjne, działania alternatywne, wczesna interwencja, zmiany środowiskowe oraz zmiany przepisów. W realizacji tych działań uczestniczą:

1. Dyrektor liceum w zakresie:

- 1) znajomości zasad profilaktyki,
- 2) wydawania decyzji o wprowadzeniu programów profilaktycznych w szkole,
- 3) premiowania nauczycieli doskonalących się osobowo i profesjonalnie,
- 4) sprzyjania pozytywnym relacjom między nauczycielami i uczniami oraz między uczniami,
- 5) zachęcania młodzieży do uczestnictwa w działaniach profilaktycznych,
- 6) finansowego i technicznego wspierania profilaktyki.

2. Rada Pedagogiczna w zakresie:

- 1) znajomości zasad profilaktyki,

- 2) utrzymywania osobowych relacji z uczniami,
- 3) dostarczania wzorców konstruktywnego stylu życia,
- 4) umiejętności pozyskiwania uczniów i rodziców do uczestnictwa w działaniach profilaktycznych,
- 5) samodoskonalenia osobowego i profesjonalnego,
- 6) konstruktywnej współpracy w zespole pedagogicznym.

3. Pedagog/psycholog w zakresie:

- 1) znajomości zasad profilaktyki,
- 2) zapoznawania społeczności szkolnej z w/w zasadami,
- 3) umiejętności współpracy z nauczycielami, rodzicami i uczniami,
- 4) dostarczania konstruktywnych wzorców funkcjonowania intrapsychicznego, interpersonalnego i społecznego,
- 5) samodoskonalenia osobowego i profesjonalnego,
- 6) opiniowania programów profilaktycznych,
- 7) propagowania treści programów profilaktycznych.

4. Rodzice w zakresie:

- 1) poszerzania wiedzy na temat potrzeb rozwojowych dzieci oraz zagrożeń i możliwości przeciwdziałania im,
- 2) dostarczania wzorców konstruktywnego stylu życia,
- 3) uczestnictwa w programach profilaktycznych.

Rozdział 2

Diagnoza środowiska szkolnego

§ 4. Usytuowanie i baza materialna szkoły.

1. XXII Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi im. José Martí istnieje od 1945 roku. Szkoła mieści się w warszawskiej dzielnicy Bielany, w spokojnej okolicy, z dala od ruchliwych ulic i zgiełku miasta.

2. Bazę materialną szkoły stanowią:

- 1) sale lekcyjne i pracownie przedmiotowe,
- 2) sala gimnastyczna,
- 3) siłownia,
- 4) jedno boisko (drugie czasowo wyłączone ze względów technicznych)
- 5) jedna pracownia komputerowa,
- 6) biblioteka z czytelnią i ze stanowiskami komputerowymi z dostępem do Internetu, bufet.

§ 5. Mocne i słabe strony szkoły.

1. Mocne strony szkoły to:

- 1) przyjazna atmosfera pracy,
- 2) wykwalifikowana kadra nauczycieli,
- 3) wysoki poziom nauczania,
- 4) różnorodna oferta edukacyjna poszerzona o możliwość nauki w oddziałach dwujęzycznych z językiem hiszpańskim,
- 5) możliwość rozwijania przez uczniów zainteresowań podczas zajęć pozalekcyjnych,
- 6) wewnętrzne konkursy, udział w olimpiadach i konkursach przedmiotowych,

- 7) realizacja projektów językowych w Hiszpanii i Wielkiej Brytanii
- 8) pracownice komputerowe podłączone do Internetu
- 9) możliwość korzystania z biblioteki, czytelnia, dostęp w bibliotece do komputerów z podłączeniem do Internetu,
- 10) wycieczki krajowe i zagraniczne,
- 11) wolontariat,
- 12) działający Samorząd Uczniowski,
- 13) opieka pedagogiczno-psychologiczna,
- 14) dyżury pielęgniarki,
- 15) dbałość o bezpieczeństwo w szkole (dyżury dozorczy przy drzwiach wejściowych, dyżury nauczycieli na przerwach, opieka nad szkołą Szkolnego Patrolu Straży Miejskiej),
- 16) stała współpraca z licznymi instytucjami i organizacjami wspierającymi pracę szkoły.

2. Słabe strony szkoły to:

- 1) jedna i zbyt mała sala gimnastyczna,
- 2) jedno boisko (drugie czasowo wyłączone ze względów technicznych)
- 3) niewielkie zaangażowanie rodziców (opiekunów prawnych) w działania szkoły,
- 4) częsty brak wsparcia rodziców (opiekunów prawnych) w procesie dydaktyczno-wychowawczym.

§ 6. Diagnoza sytuacji wychowawczej szkoły.

1. Diagnoza sytuacji wychowawczej w szkole stała się podstawą konstruowania szkolnego Programu Profilaktyki. Celem jej przeprowadzenia i wnikliwej analizy było otrzymanie pełnego, obiektywnego obrazu kondycji szkoły w zakresie wychowania i profilaktyki oraz występujących w tych obszarach potrzeb. Informacje potrzebne do diagnozy uzyskano od wszystkich podmiotów społeczności szkolnej (uczniów, nauczycieli i rodziców/prawnych opiekunów).

2. Potrzeby i zasoby szkoły z zakresu wychowania i profilaktyki diagnozowane są corocznie na podstawie:

- 1) rozmów indywidualnych i wywiadów prowadzonych z uczniami, ich rodzicami i nauczycielami,
- 2) bieżących obserwacji zachowań uczniów na lekcjach, podczas przerw, zajęć pozalekcyjnych, a także na wycieczkach i imprezach pozaszkolnych oraz analizy dokumentacji,
- 3) analizy niepowodzeń szkolnych.

3. W wyniku dokonanej diagnozy wyróżniono następujące czynniki ryzyka oraz czynniki chroniące występujące w naszej szkole:

1) czynniki ryzyka w naszej szkole	2) czynniki chroniące w naszej szkole
a) niezajomość dokumentów szkolnych (w tym praw i obowiązków ucznia),	a) znajomość dokumentów i wybranych aktów prawnych,
b) naruszanie obowiązku nauki (frekwencja, spóźnianie się, wagary),	b) gradacyjny system motywujący,
c) palenie papierosów, e-papierosów, picie alkoholu,	c) rozwijanie zainteresowań, pasji,
d) niedostrzeganie potencjału uczniów,	d) stałe rozszerzanie oferty zajęć dodatkowych i pozalekcyjnych, aktywizacja uczniów,
e) brak więzi w rodzinie.	e) dobre relacje z nauczycielami,

	f) bezpieczeństwo w szkole i w jej otoczeniu.
--	---

Rozdział 3

Cele programu, strategie i treści profilaktyczne

Dokonana diagnoza i jej wyniki, analiza czynników ryzyka i czynników chroniących oraz rozeznanie w zasobach, jakimi dysponuje szkoła, są podstawą do sformułowania celów i zadań Programu Profilaktyki.

§ 7. Cele programu.

1. **Cel główny:** Osłabienie czynników ryzyka zdiagnozowanych w szkole, wzmocnienie czynników chroniących oraz profilaktyka zachowań problemowych - ryzykownych.

2. Cele szczegółowe:

- 1) aktywizacja społeczności szkolnej;
- 2) działania zapobiegające zagrożeniom wśród młodzieży: paleniu papierosów, piciu alkoholu, zażywaniu środków odurzających, agresji;
- 3) edukacja prozdrowotna i promowanie zdrowego trybu życia-zaburzenia odżywiania;
- 4) wspieranie rodziców w procesie wychowania;
- 5) kształtowanie umiejętności interpersonalnych, a w szczególności umiejętności empatycznych, współpracy, komunikowania się oraz rozwiązywania konfliktów;
- 6) zapobieganie niepowodzeniom uczniów w nauce i organizowanie pomocy wyrównawczej;
- 7) stworzenie uczniom poczucia bezpieczeństwa w szkole, zapobiegającego powstawaniu u uczniów postaw lękowych, które są główną przyczyną wagarów;
- 8) kształtowanie umiejętności zapobiegania negatywnym skutkom stresu i redukowania napięcia emocjonalnego.

§ 8. Strategie profilaktyczne. Program Profilaktyki to program profilaktyki problemowej, w którym obiektem działań jest całe środowisko szkolne. Zakłada on realizację celów poprzez wykorzystanie strategii: informacyjnej, edukacyjnej, działań alternatywnych, wczesnej interwencji, zmian przepisów i zmian środowiskowych.

1. Strategia informacyjna: celem działań jest dostarczenie informacji na temat skutków zachowań ryzykownych i tym samym umożliwienie dokonywania racjonalnego wyboru; wychodzi się z założenia, że wiedza o mechanizmach i następstwach może wpłynąć na zmianę postaw i zachowań młodzieży.

1) Metody wykorzystywane w naszej szkole:

- a) wykłady,
- b) rozmowy i dyskusje,
- c) filmy edukacyjne,
- d) plansze, ulotki, tablice informacyjne,
- e) zajęcia lekcyjne przewidziane w planach pracy szkoły.

2. Strategia edukacyjna: celem działań jest pomoc w rozwijaniu ważnych umiejętności psychologicznych i społecznych (umiejętność nawiązywania kontaktów z ludźmi, radzenia sobie ze stresem, rozwiązywania konfliktów itp.).

1) Metody wykorzystywane w naszej szkole:

- a) warsztaty psychoedukacyjne,
- b) gry i ćwiczenia psychoedukacyjne,
- c) poradnictwo indywidualne,

d) spełnianie zadań wynikających z programu nauczania.

3. Strategia działań alternatywnych: jej celem jest zaspokojenie potrzeby sukcesu, satysfakcji, przynależności poprzez działalność pozytywną.

1) Metody wykorzystywane w naszej szkole:

- a) zajęcia pozalekcyjne,
- b) koła zainteresowań,
- c) działalność Samorządu Uczniowskiego,
- d) działalność biblioteki szkolnej,
- e) wolontariat,
- f) wycieczki klasowe i szkolne,
- g) święta i uroczystości szkolne,
- h) imprezy i zawody sportowe.

4. Strategia interwencyjna: celem jest pomoc uczniom w zidentyfikowaniu i rozwiązywaniu konkretnej sytuacji kryzysowej; konieczna jest tu współpraca z rodzicami (prawnymi opiekunami) i korzystanie z pomocy specjalistów.

5. Strategia zmian przepisów ma na celu pomoc uczniowi w rozwiązywaniu konkretnej sytuacji i wycofanie się z podjętych zachowań dysfunkcyjnych. Realizowana jest przez wprowadzanie regulaminów, procedur oraz indywidualnych kontraktów.

6. Strategia zmian środowiskowych: jej celem jest działanie na całe środowisko dziecka w taki sposób, aby spowodować tendencję do zmian i wzmocnić umiejętności psychologiczne i społeczne. Strategie zmian środowiskowych angażują rodziców (prawnych opiekunów) i środowisko rówieśnicze. Praca z rodzicami (prawnymi opiekunami) obejmuje edukację, współpracę i dzielenie się odpowiedzialnością za realizowane zadania wychowawczo-profilaktyczne.

Na trzech poziomach profilaktyki stosuje się strategie informacyjne, edukacyjne i alternatywne. Na poziomie drugim i trzecim wykorzystuje się również działania głębsze i bardziej zindywidualizowane. Informacje na temat skutków picia alkoholu, zażywania narkotyków, agresji można przekazywać zarówno uczniom w szkole, jak i uzależnionym. Trening w zakresie umiejętności psychologicznych i społecznych jest przydatny na każdym stopniu zagrożenia. Podobnie jest ze stwarzaniem alternatyw, które są ważne dla wszystkich, niezależnie od stopnia zagrożenia.

Realizując cele naszego Programu Profilaktyki wyżej wymienionymi strategiami, dążymy do pogłębienia atmosfery szacunku i tolerancji dla każdego człowieka oraz do eliminowania zachowań ryzykownych.

§ 9. Treści profilaktyczne.

1. Program Profilaktyki XXII Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Dwujęzycznymi im. José Martí w Warszawie jest zgodny z Programem Wychowawczym XXII Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Dwujęzycznymi im. José Martí w Warszawie.

2. Działania profilaktyczne są zintegrowane z programami nauczania przyjętymi do realizacji w XXII Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Dwujęzycznymi im. José Martí.

3. Edukacja prozdrowotna, która zawiera wiele konkretnych treści z zakresu profilaktyki, jest realizowana w ścisłej korelacji z całym procesem edukacyjnym. W trakcie realizacji edukacji prozdrowotnej ujawniają się problemy, które mówią o zachowaniach ryzykownych, dysfunkcjach, co pozwala zdiagnozować potrzeby i określić cele programu. Edukacja prozdrowotna obejmuje szereg zagadnień związanych z codziennym życiem, dlatego stanowi dobrą podstawę do nawiązania kontaktu, dialogu nauczycieli z uczniami.

W naszej szkole działania i treści profilaktyczne realizowane są przez edukację prozdrowotną, programy profilaktyczne - autorskie i standardowe, poprzez tematykę godzin wychowawczych oraz pracę i działalność pedagogów szkolnych oraz pielęgniarki. Działania te uzupełniają się, dostarczają wiedzy i umiejętności całej społeczności szkolnej, ponieważ zdrowy rozwój i prawidłowe funkcjonowanie człowieka jest wartością społeczną. Promocja profilaktyki w środowisku szkolnym jest bardzo ważna,

ale Program Profilaktyki zakłada osobistą odpowiedzialność za własne życie i współodpowiedzialność za jakość życia społeczności szkolnej, co znaczy, że każdy, w zależności od roli społecznej, możliwości, potrzeb, ponosi współodpowiedzialność za ograniczenie dysfunkcyjności oraz promocję zdrowego stylu życia.

Rozdział IV

Sposób realizacji Programu Profilaktyki

§ 10. Działania skierowane do młodzieży:

1. MODEL INFORMACYJNY.

ZADANIA	FORMY REALIZACJI
1) Zapoznanie uczniów z obowiązującymi regulaminami.	a) Zapoznanie uczniów na godzinach wychowawczych ze Statutem szkoły, Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania, Programem Wychowawczym, Programem Profilaktyki, b) Godziny wychowawcze dotyczące praw i obowiązków uczniów.
2) Tworzenie bezpiecznego, wolnego od uzależnień środowiska szkoły.	a) Godziny wychowawcze, których tematyka dotyczy środków uzależniających, b) Godziny wychowawcze, których tematyka dotyczy psychicznych, ekonomicznych i społecznych skutków uzależnień, c) Spotkania z pracownikami Policji, Straży Miejskiej, d) Zajęcia profilaktyczne realizowane przez podmioty zewnętrzne (w porozumieniu z Urzędem Dzielnicy Bielany, z Radą Rodziców).
3) Propagowanie zdrowego stylu życia.	a) Godziny wychowawcze, lekcje biologii, lekcje wychowania do życia w rodzinie, b) Spotkania z pielęgniarką szkolną, dietetykami, c) Profilaktyka raka piersi, szyjki macicy, jąder, d) Godziny wychowawcze, zajęcia prowadzone przez nauczycieli wychowania fizycznego, których tematyka dotyczy zasad właściwego odżywiania (anoreksja, bulimia, ortoreksja), e) Godziny wychowawcze i konsultacje z pedagogiem szkolnym i psychologiem PPP na temat uczenia się.
4) Diagnozowanie potrzeb materialnych.	a) Działalność Szkolnej Komisji ds. Pomocy Materialnej, b) Indywidualne rozmowy z uczniami mające na celu rozpoznawanie ich sytuacji materialnej.
5) Diagnoza zachowań - rozpoznawanie sytuacji ryzykownych.	a) W trakcie bieżącej pracy z uczniem nauczyciele, wychowawcy i inni pracownicy szkoły rozpoznają, diagnozują i wnioskuje o objęcie ucznia pomocą.

2. MODEL EDUKACYJNY.

Działania zorientowane na osobę i wspieranie jej rozwoju.

ZADANIA	FORMY REALIZACJI
1) Kształtowanie i wzmacnianie pozytywnego i realnego poczucia własnej wartości.	a) Zajęcia integracyjno-adaptacyjne dla uczniów klas pierwszych, b) Tworzenie okazji do wzajemnego poznania się poprzez uroczystości klasowe oraz szkolne.

ZADANIA	FORMY REALIZACJI
2) Przeciwdziałanie sytuacjom stresowym.	a) Pomoc koleżeńska w nauce, b) Godziny wychowawcze dotyczące asertywności i radzenia sobie w sytuacjach trudnych, c) Indywidualne rozmowy pedagoga z uczniami, mające na celu rozładowanie napięcia emocjonalnego, powstałego na tle niepowodzeń szkolnych, konfliktów z rodzicami lub rówieśnikami, d) Program radzenia sobie ze stresem dla maturzystów pt. „Stres pod kontrolą”.
3) Profilaktyka uzależnień.	a) Godziny wychowawcze, lekcje biologii i chemii, których tematyka dotyczy uzależnień, b) Projekcje filmów o tematyce profilaktycznej, gazetki ścienne, ulotki.

3. DZIAŁANIA ZORIENTOWANE NA WŁAŚCIWY WYBÓR.

ZADANIA	FORMY REALIZACJI
1) Zapoznanie z zasadami skutecznej komunikacji.	a) Godziny wychowawcze, których tematyka dotyczy komunikacji werbalnej i pozawerbalnej.
2) Kształtowanie pozytywnego obrazu siebie.	a) Godziny wychowawcze, na których podejmowana jest tematyka dotycząca samooceny i poczucia własnej wartości, b) Promowanie sukcesów młodzieży (artystycznych, naukowych, sportowych itp.) poprzez pochwały i nagrody, c) Wdrażanie uczniów do systematycznej pracy nad sobą i samowychowania.
3) Profilaktyka chorób XXI wieku.	a) Realizowanie programu profilaktyki chorób onkologicznych. b) Profilaktyka prozdrowotna realizowana na godzinach wychowawczych, lekcjach biologii, wychowania fizycznego, c) Gazetki ścienne i ulotki.

4. KSZTAŁTOWANIE DOJRZĄLEJ POSTAWY WOBEC ŻYCIA.

ZADANIA	FORMY REALIZACJI
1) Kształtowanie odpowiedzialności za siebie i innych za podejmowane decyzje i zachowania.	a) Godziny wychowawcze, których tematyka dotyczy właściwych wyborów, b) Działalność uczniów w organizacjach uczniowskich, c) Godziny wychowawcze i lekcje religii, których tematyka dotyczy hierarchii wartości i ideałów, d) Dyskusje na języku polskim o wzorcach osobowych w literaturze, filmie, teatrze itp.
2) Szerzenie wśród młodzieży znajomości prawa i wyrabianie nawyku poszanowania go.	a) Spotkania z Policją, Strażą Miejską, b) Godziny wychowawcze, których tematyka dotyczy obowiązków ucznia i odpowiedzialności za ich lekceważenie.

ZADANIA	FORMY REALIZACJI
3) Kształtowanie właściwych postaw wobec problemu uzależnień.	a) Godziny wychowawcze, których tematyka dotyczy zdrowotnych i społecznych skutków uzależnień, b) Filmy o tematyce uzależnień i dyskusje na godzinach wychowawczych.
4) Przygotowanie uczniów do wyboru zawodu.	a) Udział młodzieży w dniach otwartych organizowanych przez wyższe uczelnie, b) Spotkania uczniów klas maturalnych z przedstawicielami wyższych uczelni, c) Spotkanie z doradcami zawodowymi z OHP, d) Udział młodzieży klas trzecich w próbnym egzaminach maturalnych, e) Zajęcia z doradztwa zawodowego na godzinach wychowawczych, lekcjach przedsiębiorczości i indywidualne konsultacje.

5. DZIAŁANIA ALTERNATYWNE.

ZADANIA	FORMY REALIZACJI
1) Praca w organizacjach działających w szkole.	a) Działalność Samorządu Uczniowskiego.
2) Zajęcia sportowe.	a) Udział młodzieży w sekcjach sportowych.
3) Zajęcia pozalekcyjne.	a) Koła przedmiotowe, b) Koła zainteresowań.
4) Organizacja imprez szkolnych.	a) Wycieczki klasowe, b) Wyjścia na spektakle filmowe, wieczory filmowe.
5) Organizacja i propagowanie olimpiad, konkursów i zawodów sportowych.	a) Udział uczniów w konkursach wiedzy, b) Udział w olimpiadach przedmiotowych, c) Udział młodzieży w zawodach sportowych.

6. DZIAŁANIA SKIEROWANE DO RODZICÓW.

ZADANIA	FORMY REALIZACJI
1) Monitorowanie potrzeb i oczekiwań rodziców wobec szkoły.	a) Rozmowy i konsultacje indywidualne, b) Bieżąca współpraca z Radą Rodziców.
2) Zapoznanie rodziców ze Statutem Szkoły, szkolnym programem profilaktyki, wychowawczym, WSO.	a) Udostępnienie dokumentów-strona internetowa szkoły, b) Omówienie najważniejszych zapisów podczas zebrań z rodzicami.
3) Psychoedukacja.	a) Indywidualne spotkania z rodzicami - zwiększanie kompetencji wychowawczych rodziców, b) Informowanie o dostępnej na rynku literaturze dotyczącej problemów młodzieży.

ZADANIA	FORMY REALIZACJI
4) Umożliwienie rodzicom aktywnej działalności i współdecydowania o życiu szkoły	a) Zaproszenie rodziców do współorganizowania imprez, uroczystości klasowych i szkolnych, b) Podziękowania w formie listów, dyplomów, na forum klasy, szkoły, zapisy w Kronice Szkoły.

7. DZIAŁANIA SKIEROWANE DO NAUCZYCIELI.

ZADANIA	FORMY REALIZACJI
1) Monitorowanie potrzeb nauczycieli w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych	a) Rozmowy i konsultacje indywidualne, dyskusje podczas posiedzeń Rady Pedagogicznej, b) Informowanie nauczycieli o kursach, szkoleniach i konferencjach organizowanych poza szkołą, c) Organizowanie szkoleń i warsztatów dla Rady Pedagogicznej na terenie szkoły.
2) Psychoedukacja	a) Umożliwienie udziału w różnych zewnętrznych formach szkoleniowych, b) Organizowanie warsztatów umiejętności wychowawczych, c) Udostępnianie literatury z zakresu problematyki okresu dorastania, d) Pozyskiwanie i udostępnianie materiałów dotyczących profilaktyki uzależnień.
3) Udzielanie wsparcia w sytuacjach kryzysowych i konfliktowych	a) Pomoc w konstruowaniu kontraktów wychowawczych z klasą lub uczniem i jego rodzicem.

Rozdział V

Spodziewane efekty z realizacji celów programu

§ 11. Poprzez realizację celów naszego programu:

- 1) wyposażymy uczniów w wiedzę i umiejętności niezbędne w budowaniu dojrzałej osobowości;
- 2) nauczymy postaw asertywnych w sytuacjach zagrożeń używkami czy presji otoczenia;
- 3) nauczymy rozumienia oraz umiejętnego stosowania norm społecznych i systemu wartości.

§ 12. Absolwent naszej szkoły:

- 1) umie przewidzieć konsekwencje swojego zachowania i dokonać właściwego wyboru;
- 2) zna konsekwencje zachowań nieakceptowanych społecznie;
- 3) zna mechanizmy i następstwa sięgania po środki psychoaktywne;
- 4) jest poinformowany o formach pomocy psychologicznej;
- 5) zna ogólnie przyjęte normy społeczno-moralne;
- 6) potrafi zachować się asertywnie w sytuacjach zagrożenia;
- 7) docenia znaczenie więzi rodzinnych;
- 8) potrafi radzić sobie ze stresem;
- 9) preferuje zdrowy styl życia;
- 10) rozpoznaje swoje uzdolnienia i zainteresowania, potrafi je rozwijać;

- 11) ma poczucie przynależności do społeczności szkolnej;
- 12) zna alternatywne sposoby spędzania czasu wolnego;
- 13) korzysta z propozycji zajęć pozalekcyjnych, działań cyklicznych w szkole.

§ 13. Przewidywane efekty podjętych działań profilaktycznych dotyczące całej społeczności szkolnej:

- 1) w bibliotece szkolnej znajdują się materiały i publikacje dotyczące profilaktyki;
- 2) tworzony jest bank publikacji i scenariuszy zajęć wypracowany przez nauczycieli naszej szkoły;
- 3) zmniejsza się wskaźnik występowania agresji i przemocy;
- 4) uczniowie chętnie i aktywnie uczestniczą w promocji zdrowego stylu życia (promowanie abstynencji tytoniowej, alkoholowej - zanika moda na palenie papierosów i picie alkoholu);
- 5) w szkole prowadzone są wartościowe programy dla uczniów;
- 6) wszyscy w szkole przestrzegają kultury słowa;
- 7) właściwe postawy nauczycieli wpływają na właściwą postawę uczniów i dążenie ich do bycia lepszym, wolnym od przemocy, agresji, nałogów;
- 8) rodzice (prawni opiekunowie) chętnie uczestniczą w oferowanych im programach, warsztatach psychoedukacyjnych, stosują zasady profilaktyki domowej, coraz więcej rodziców (prawnych opiekunów) jest przekonanych, że profilaktyka i współdziałanie wszystkich podmiotów szkoły jest drogą do zapobiegania kryzysom i patologiom w rodzinie;
- 9) dzięki atmosferze wytworzonej w szkole uczniowie klas pierwszych szybko adaptują się w nowym środowisku.

Rozdział VI

Procedury postępowania

§ 14. Procedury postępowania w przypadku podejrzenia, że uczeń znajduje się pod wpływem środków psychoaktywnych:

- 1) nauczyciel odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względu na bezpieczeństwo nie pozostawia go samego. Powiadamia dyrektora szkoły;
- 2) w razie potrzeby, osoby przejmujące opiekę nad uczniem wzywają pogotowie ratunkowe;
- 3) szkoła zawiadamia rodziców/opiekunów prawnych;
- 4) wymienione wyżej zdarzenie musi zostać udokumentowane w szkole poprzez sporządzenie notatki służbowej.

§ 15. Procedury postępowania w przypadku znalezienia na terenie szkoły substancji przypominającej narkotyk:

- 1) nauczyciel lub inny pracownik szkoły, który znajdzie wyżej wymienione substancje, zachowując środki ostrożności, zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz przed ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji/straży pożarnej;
- 2) o zaistniałym zdarzeniu powiadamia dyrektora szkoły;
- 3) po przyjeździe odpowiednich służb zabezpieczona substancja niezwłocznie zostaje im przekazana wraz z informacją dotyczącą szczegółów zdarzenia;
- 4) całe zdarzenie zostaje udokumentowane poprzez sporządzenie notatki służbowej.

§ 16. Procedury postępowania w przypadku podejrzenia, że uczeń znajduje się pod wpływem środków psychoaktywnych podczas wycieczki/wyjścia:

- 1) nauczyciel odizolowuje ucznia od reszty grupy, ale ze względu na bezpieczeństwo nie pozostawia go samego;
- 2) w razie potrzeby, osoby przejmujące opiekę nad uczniem wzywają pogotowie w celu ewentualnego udzielenia pomocy medycznej;

- 3) kierownik/opiekun wycieczki/wyjścia powiadamia dyrektora szkoły o zaistniałej sytuacji;
- 4) kierownik/opiekun wycieczki/wyjścia w miarę możliwości lub dyrektor szkoły powiadamia rodziców ucznia;
- 5) całe zdarzenie zostaje udokumentowane poprzez sporządzenie notatki służbowej.

§ 17. Procedury postępowania w przypadku podejrzenia, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk:

- 1) nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor, inny nauczyciel itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej, kieszeni, ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją. Czynność ta powinna się odbyć w osobnym pomieszczeniu (bez obecności osób postronnych). Nauczyciel (wychowawca, pedagog, dyrektor, inny nauczyciel itp.) nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia - jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji;
- 2) o swoich spostrzeżeniach nauczyciel powiadamia dyrektora szkoły;
- 3) dyrektor powiadamia o zaistniałym wydarzeniu rodziców/opiekunów prawnych;
- 4) w przypadku, gdy uczeń nie chce przekazać substancji, ani pokazać zawartości teczki lub kieszeni własnej odzieży, szkoła wzywa policję. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie - nauczyciel zabezpiecza ją (wkłada np. w kopertę, zakleja) i przekazuje policji, którą niezwłocznie wzywa;
- 5) całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając notatkę służbową.

W każdym przypadku popełnienia czynu karalnego przez ucznia, który nie ukończył 17 lat, należy zawiadomić policję lub sąd rodzinny, a w przypadku popełnienia przestępstwa przez ucznia, który ukończył 17 rok życia, prokuratora lub policję (art. 4 Upn i art. 304 Kpk).

Zatwierdzony Uchwałą nr 1-2015/2016 Rady Rodziców XXII Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Dwujęzycznymi im. José Martí w Warszawie z dnia 29 września 2015 r. w sprawie zatwierdzenia Programu Wychowawczego i Programu Profilaktyki szkoły.

Dyrektor liceum
Zbigniew Ślęzakowski